

KÉSZÜLT A
VESZPRÉM MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
MEGBÍZÁSÁBÓL

VESZPRÉM MEGYE

TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ MÓDOSÍTÁSA

TERÜLETI (KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI) HATÁSVIZSGÁLAT

2021. ÁPRILIS 21.

VESZPRÉM MEGYE
TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ MÓDOSÍTÁSA
TERÜLETI (KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI) HATÁSVIZSGÁLAT

Készítők:

Károlyi János
Schuchmann Péter

2021. április 21.

TARTALOM

1. A TERÜLETI (KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI) HATÁSVIZSGÁLAT KIDOLGOZÁSÁNAK ISMERTETÉSE.....	4
2. A KONCEPCIÓ MÓDOSÍTÁS ISMERTETÉSE ÉS CÉLJAINAK ÖSSZEVETÉSE MÁS MEGEGYEZŐ SZINTŰ TERVEK, KONCEPCIÓK, PROGRAMOK CÉLJAIVAL	5
3. A KONCEPCIÓ MÓDOSÍTÁS CÉLJAINAK TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI SZEMPONTÚ KONZISZTENCIA VIZSGÁLATA, AZ ESETLEGES ELLENTMONDÁSOK FELTÁRÁSA.....	6
4. A JELENLEGI TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI ÁLLAPOTNAK A TERVVEL ÖSSZEFÜGGÉSBEN LÉVŐ ELEMINEK ISMERTETÉSE	6
5. A KONCEPCIÓ MÓDOSÍTÁSBAN JAVASOLT AZON TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI JELLEMZŐK AZONOSÍTÁSA, AMELYEKRE A MÓDOSÍTÁS VALÓSZÍNŰLEG JELENTŐS BEFOLYÁSSAL LESZ.....	6
6. A TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI ÁLLAPOT VÁRHATÓ ALAKULÁSA ABBAN AZ ESETBEN, HA A JAVASLATOK NEM VALÓSULNÁNAK MEG	8
7. A KONCEPCIÓ MÓDOSÍTÁS CÉLJAINAK MEGVALÓSULÁSA ESETÉN A TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI SZEMPONTBÓL KÖZVETETT VAGY KÖZVETLEN NEGATÍV HATÁST KIVÁLTÓ TÉNYEZŐK FELTÁRÁSA	8
8. A CÉLOK HATÁSAINAK TÉTELES ELEMZÉSE AZOK MEGVALÓSULÁSA ILLETVE MEG NEM VALÓSULÁSA ESETÉN	8
9. A KONCEPCIÓ MÓDOSÍTÁS ÉRVÉNYESÜLÉSE SORÁN FELLÉPŐ, A TÁRSADALOMRA ÉS A GAZDASÁGRA KÁROS HATÁSOK ELKERÜLÉSÉRE, CSÖKKENTÉSÉRE VAGY ELLENTÉTELEZÉSÉRE VONATKOZÓ JAVASLATOK ÉS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK.....	12
10. JAVASLAT OLYAN TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI SZEMPONTÚ ELŐÍRÁSOKRA, FELTÉTELEKRE, AMELYEKET A TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ ÁLTAL BEFOLYÁSOLT MÁS TERVEKNÉL FIGYELEMBE KELL VENNI	13
11. ÖSSZEFOGLALÁS	13

KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI HATÁSVIZSGÁLAT VESZPRÉM MEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA MÓDOSÍTÁSÁHOZ

1. A területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat kidolgozásának ismertetése

Veszprém Megye Önkormányzata megkezdte Veszprém Megye Területfejlesztési Konceptiója Módosítása kidolgozását. Ezzel egyidőben megkezdődött a javaslattevő fázis 218/2009. (X.6.) Korm. rend szerinti területi (környezeti, társadalmi, gazdasági) hatásvizsgálata, valamint a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendeletben előírt környezeti értékelés kidolgozása. A hatásvizsgálat környezeti részét a 2/2005. (X.6.) Korm. rend. szerinti környezeti értékelés kiváltja, így a **jelen hatásvizsgálat csak társadalmi, gazdasági szempontú**. Mind a hatásvizsgálat, mind a környezeti értékelés eredményei beépülnek az elfogadásra kerülő megyei területfejlesztési koncepció módosításba.

Veszprém megye területfejlesztési koncepcióját a Veszprém Megyei Közgyűlés 62/2013 (XII.19.) számú határozatával fogadta el, mely 2017. május 25-én az 54/2017.(V.25.) MÖK határozat szerint módosításra került. A koncepció 2016-ban történt módosításakor a területfejlesztési koncepció kiegészült a megyei humánterületi fókuszú feladatok meghatározásával. A 2017-ben véglegesített és elfogadott dokumentum módosítása történik meg 2020-2021-ben. A módosítás előkészítése keretében elkészül - és a koncepcióval együtt széleskörű egyeztetésre kerül - a területfejlesztési koncepció társadalmi és gazdasági hatásainak vizsgálatát tartalmazó dokumentum is.

Tekintettel arra, hogy a jelenleg hatályos területfejlesztési koncepcióhoz kapcsolódóan 2016-ban Veszprém Megye Közgyűlése a hosszú távra szóló célok és a várható hatások együttes ismeretében döntött a megye átfogó és stratégiai céljairól, azok hatásainak ismételt vizsgálatára nem kerül sor, így **a jelen koncepció módosítás keretében készített társadalmi, gazdasági hatásvizsgálat kizárólag a célrendszer azon elemeire vonatkozik, amelyek jelen tervezési eljárás részeként kerülnek megváltoztatásra, vagy kiegészítésre.**

Jelen módosításra elsősorban a 2021-2027 közötti Európai Uniós tervezési ciklusra való felkészülés érdekében van szükség. Cél a Nemzeti Fejlesztés 2030 dokumentum tartalmával, valamint az unió szakpolitikai célkitűzéseivel és a Partnerségi Megállapodásban foglaltakkal való összhang biztosítása a Veszprém megyei területfejlesztési koncepció szintjén. A módosított területfejlesztési koncepció, illetve a területfejlesztési program közvetíti a támogatott fejlesztési prioritásokat a településfejlesztés résztvevői számára.

A területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálathoz felhasználandó információk leírása

A hatásvizsgálat a Veszprém Megyei Önkormányzat által rendelkezésre bocsájtott dokumentációk, háttér tanulmányok, vizsgálatok, munkaközi anyagok, és a nyilvános tanulmányok, jelentések, országos fejlesztési stratégiák alapján készült. A hatásvizsgálatban felhasználtuk továbbá a részletes helyzetfeltáró vizsgálatok dokumentációját.

Felhasznált tanulmányok, programok, stratégiák:

- Veszprém Megye Területrendezési Terve, 2019
- Nemzeti Fejlesztés 2030 (Országos Fejlesztési-, és Területfejlesztési Konceptió, 2013)
- Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
- Országos Területrendezési Terv
- A Nyugat-Magyarország Gazdasági Övezet komplex gazdaságstratégiai fejlesztési programja
- Program a Versenyképesebb Magyarországért

- Nemzeti Reformprogram
- A magyar mikro-, kis- és középvállalkozások megerősítésének Stratégiája 2019-2030
- Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030
- Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia
- Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (2018-2030)
- Nemzeti Energiastratégia 2030
- Nemzeti Energia-és Klímaterv
- Nemzeti Tájstratégia (2017-2026)
- 4. Nemzeti Környezetvédelmi Program
- Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II.
- Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia 2014-2030

Fenti dokumentumokon túl a Nemzeti Ifjúsági Stratégia 2009-2024 (Készítette: Magyarország Kormánya, 2009), az Idősügyi Nemzeti Stratégia 2034-ig (Készítette: Szociális és Munkaügyi Minisztérium, Készült: 2009), „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” akcióterv (1685/2020. (X. 22.) Korm. határozat, Az Európai Unió számára készített, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030) akcióterv elfogadásáról, valamint a végrehajtásának a 2021–2022. évekre szóló Intézkedési Tervéről) dokumentumok.

A hatásvizsgálat természeténél, korlátainál fogva nem végez újabb adatgyűjtést. A rendelkezésre álló idő és erőforrások arra terjednek ki, hogy a meglévő anyagokat elemezze. A társadalmi, gazdasági hatásvizsgálat keretében tehát a meglévő adatok vizsgálata, a különböző elfogadott fejlesztési koncepciók, stratégiák szempontrendszerének és a Veszprém megyei területfejlesztési koncepció módosítás céljai megfelelőségének vizsgálata történik, történt meg.

2. A koncepció módosítás ismertetése és céljainak összevetése más megegyező szintű tervek, koncepciók, programok céljaival

A módosítás célja

A területfejlesztési koncepció a törvényi meghatározás szerint: „Az ország, illetve egy térség átfogó távlati fejlesztését megalapozó és befolyásoló tervdokumentum, ami meghatározza a térség hosszú távú, átfogó fejlesztési céljait, továbbá a fejlesztési programok kidolgozásához szükséges irányelveket, információkat biztosít az ágazati és a kapcsolódó területi tervezés és a területfejlesztés szereplői számára”.

A megyei területfejlesztési koncepció hivatott arra, hogy a megye egészének tervezési alapjait lerakja. Ezért a megyei területfejlesztési koncepció készítése úgynevezett teljes tervezés, mely kiterjed:

- a megye társadalmi, gazdasági és környezeti alrendszerére egyaránt, beleértve a vidéki térségekkel kapcsolatos témakörökre;
- a megye fejlődése szempontjából fontos témákra, ágazatokra;
- a megyei szinten és a központi szinten kezelhető témákra és ágazatokra egyaránt;
- az önkormányzat és a közszféra tevékenységeivel befolyásolható témákra és ágazatokra, de emellett számba veszi a gazdasági szereplők, a vállalkozások, a civil szervezetek, egyházak és egyéb társadalmi szervezetek felelősségi körébe tartozó feladatokat.

Fentiek figyelembevételével **Veszprém megye területfejlesztési koncepciójának feladata a megye fejlesztéspolitikájának megfogalmazása, Veszprém megye és térségei területi fejlődése fő irányainak, fejlesztési stratégiai céljainak és az ezek elérését segítő legfontosabb eszközöknek**

hosszabb időtávra szóló **meghatározása** (ez utóbbiak részleteit a területfejlesztési program határozza meg):

- a társadalom és a gazdaság megújulását elősegítő, a térségi erőforrásokat hasznosító megyei fejlesztéspolitika fő irányainak meghatározása, összehangolása,
- a „jól lét” feltételeinek fokozatos biztosítása az itt élők és ide látogatók számára,
- a lakosság egészségi állapotának javítása,
- a gazdaság szerkezeti megújulásának elősegítése az egyes ipari és mezőgazdasági jellegű térségekben, a munkanélküliség mérséklése;
- a hátrányos térségek felzárkóztatásának és fejlődésének elősegítése;
- a környezeti feltételek javítása,
- az innováció feltételeinek javítása a megye megfelelő termelési és szellemi háttérrel rendelkező központjaiban, és az innovációk térségi terjedésének elősegítése;
- a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet, mint a kiemelt térség sajátos fejlődésének elősegítése;
- a befektetők számára vonzó vállalkozói környezet kialakítása.

A tervmódosítás összevetése más releváns tervekkel, koncepciókkal

Veszprém megye Területfejlesztési Konceptiója „A célrendszer koherenciája” c. fejezete tartalmazza a releváns tervekhez való kapcsolódást, összevetést bemutató részletes elemzést, amit ehelyütt nem ismételünk meg.

3. A koncepció módosítás céljainak társadalmi és gazdasági szempontú konzisztencia vizsgálata, az esetleges ellentmondások feltárása

A megyei területfejlesztési koncepció módosítása célrendszerének koherencia vizsgálata a koncepció készítés keretében megtörtént, amit a módosított koncepció vonatkozó fejezete tartalmaz. Az ott szereplő összefüggéseket jelen hatásvizsgálat is helytállónak ítéli. A társadalmi, gazdasági szempontok érvényesítése és illeszkedésük más dokumentumokhoz megfelelő.

4. A jelenlegi társadalmi és gazdasági állapotnak a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése

Fenti fejezetben írtak alapján e fejezet kidolgozása nem releváns. A Megalapozó Vizsgálat részleteiben ismerteti a jelenlegi társadalmi, gazdasági állapot jellemzőit és a zajló folyamatokat.

5. A koncepció módosításban javasolt azon társadalmi és gazdasági jellemzők azonosítása, amelyekre a módosítás valószínűleg jelentős befolyással lesz

A területfejlesztési koncepció részletesen meghatározza Veszprém megye elérni kívánt jövőképét. A jövőkép tartalmát beidézve félkövér betűtípussal kiemeltük azokat a társadalmi, gazdasági jellemzőket, amelyek befolyásolását, fejlesztését a koncepció céljai elősegítik. A megye jövőképe olyan távlatot rajzol fel, amelyben - *a Nemzeti Fejlesztés 2030-ban kitűzött országos szintű stratégiai célkitűzéseinek megvalósulásától is függő ütemben és mértékben* - Veszprém megyében:

- **a helyi erőforrások széleskörű kihasználásával erősödik a gazdaság** úgy az ipari ágazatok, mint a mezőgazdaság, illetve a szolgáltatások vonatkozásában,
- **erősödik a gazdaság térségi beágyazottsága, nő a versenyképessége,**
- **javulnak a lakosság életkörülményei,**

- **a gazdaság minden versenyképes szektorában javulnak a fejlődési lehetőségek,**
- **nő a foglalkoztatás,** az aktív korú lakosság minden rétege és a tenni kívánók számára esély lesz a munkavállalásra, illetve a megélhetést biztosító önfoglalkoztatásra,
- a XXI. századi innovatív, **tudás alapú gazdasági ágak, szolgáltatások és intézmények megyei jelenléte megerősödik;**
- a helyi szereplők együttműködése révén **a megtermelt jövedelmek lehető legnagyobb része a megyén belül marad,** a térség gazdasági szereplőit és polgárait gazdagítja;
- **fejlődnek a települések, javul a környezet állapota és a lakosság életminősége,**
- **nő a megye népességmegtartó és népességvonzó képessége,** amelynek eredményeként csökkennek a megyén belül jelentős területi társadalmi-gazdasági különbségek, a multikulturális és érdektagolt helyi társadalom konfliktusai jól kezeltek.
- **javulnak a gazdaságfejlesztés infrastrukturális feltételei** úgy a K-Ny irányú közúti és vasúti (M8 gyorsforgalmi út, 71. sz. vasútvonal villamosítása), mint az É-D-i irányú közúti és vasúti (Veszprém – Győr, Pápa – Győr) kapcsolatok vonatkozásában,
- a **belső közlekedési hálózat javításával** valamint a közösségi közlekedés feltételei javításával javul a munkahelyek és az ellátást biztosító központok elérhetősége,
- az **információs társadalom legújabb vívmányai** elterjedtek, és alkalmazásuk megjelenik a gazdasági és társadalmi életben,
- megvalósulnak **klímavédelmet és az energiahatékonyságot** szolgáló fejlesztések, nő a megújuló energia (különösen a napenergia) hasznosításának és felhasználásának súlya és aránya úgy a megye gazdaságában, mint településeiben és a háztartásokban,
- a **Székesfehérvár – Várpalota - Veszprém – Ajka gazdasági és innovációs tengely** a térségi gazdaságfejlesztés és a tudásipar meghatározó célterületévé válik, megvalósul az M8-as autópálya kiépítése Ausztria határáig, bővül a gazdasági együttműködés Ajka és Várpalota vonatkozásában, valamint Pápa és Győr gazdasági együttműködése,
- erősödik a táji-, természeti erőforrások fenntartható használata és az agrárium megyei adottságaira és a termelési hagyományokra, valamint a bővülő értékesítési lehetőségekre alapozva **nő a helyben termelt és felhasznált egészséges élelmiszer mennyisége és aránya,**
- kialakulnak a térségi sajátosságokat figyelembevevő tájgazdálkodás feltételei, a táji, természeti adottságokra és kultúrtörténeti hagyományokra épülve, a helyi környezeti feltételekhez igazodva **javul a vidéki térségek értékteremtő képessége,** szerepe az e térségekben való megélhetésben, a vidék népesség- és képességmegtartásában,
- kiteljesedik és gazdasági részesedését növeli a térségi sajátosságokkal bíró **szőlőtermesztés és borászat,** a helyi karaktert adó egyedi termékek termesztése és feldolgozása,
- a **települések megőrzik és gazdagítják természeti- és épített értékeiket,** ápolják helyi hagyományait, amelyek így a fejlesztés erőforrásaivá válnak,
- javul a megye térszerkezete, azon belül javul az egyes települések szerkezete is, a társadalmilag indokolt és a gazdasági fejlődéssel összehangolt ütemben folytatódik a **városközpontok funkcióbővítő és értékőrző megújítása** és megkezdődik a vidéki településeken a **helyi értéket és karaktert hordozó településközpontok és településrészek revitalizálása,**
- bővülnek a zöldfelületek, egyaránt növekszik azok használati értéke és biológiai aktivitása, fokozatosan kialakulnak a **települések zöldfelületi rendszerei** (hálózata),
- **tovább nő a megye erdőszültsége,** javul az erdők állapota és ez egyaránt **hozzájárul a térségi gazdaság erősödéséhez,** az ökológiai-, a turisztikai- és rekreációs potenciál növekedéséhez,
- **tovább bővül a nemzetközi és a belföldi idegenforgalom,** javulnak a vendégül látás feltételei, a Balaton-felvidék eredményesebben használja ki a kiemelkedő turisztikai potenciáljában rejlő lehetőségeket, kialakul a Balaton-felvidék és a Bakony turisztikai és fejlesztési együttműködése,
- **Veszprém MJV integrálódik a Balaton Kiemelt üdülőkörzetbe,** Európa 2023-as Kulturális Fővárosaként **idegenforgalmát tovább erősíti,**
- a Bakonyalja térségében bővülnek a **falusi vendéglátás,** a rekreáció lehetőségei, javulnak annak feltételei, térségi együttműködései,

- biztosítottak és elérhetők az alap-, a közép-, valamint a felsőfokú minőségi oktatás és a képzés, valamint a munkaerő-piaci igények változásához való alkalmazkodást biztosító **élethosszig való tanulás feltételei**,
- kialakul a **lakosság sokoldalú ellátásának hatékony rendszere**, biztosított az intézményhálózat elérhetősége,
- **Veszprém erősödik, mint a felsőfokú képzés és a térségi gazdasággal együttműködő innováció regionális központja** a Székesfehérvárral és a hazai pólusvárosokkal, valamint a Közép-Kelet Európai Országok gazdasági központjaival való együttműködésben,
- tovább nő a születéskor várható élettartam, a megye településein biztosítottak az **egészséges élet megőrzésének, illetve a gyógyulás feltételei**,
- megőrződnek a **gazdag hagyományok és tradíciók**, nő a kultúra szerepe a térségi és a helyi identitás erősödésében, nő a kultúra szerepe a térség és a települések fejlődésében (fejlesztésében).

6. A társadalmi és gazdasági állapot várható alakulása abban az esetben, ha a javaslatok nem valósulnának meg

A 8. fejezet részletesen tartalmazza.

7. A koncepció módosítás céljainak megvalósulása esetén a társadalmi és gazdasági szempontból közvetett vagy közvetlen negatív hatást kiváltó tényezők feltárása

A 8. fejezet részletesen tartalmazza.

8. A célok hatásainak tételes elemzése azok megvalósulása illetve meg nem valósulása esetén

Az alábbi fejezet a társadalmi, gazdasági hatások vizsgálatának eredményét mutatja be, a módosítás keretében tervezett – csak a hatályos területfejlesztési koncepcióban rögzítettekhez képest – módosuló területfejlesztési célok esetében. A megyei Területfejlesztési Konceptió módosításában szereplő javaslatok környezeti szempontú elemzésére Környezeti értékelés készül, amely tartalmazza a környezeti hatások részletesebb elemzését.

A vizsgált tématerületek	Várható hatások a Konceptió céljainak megvalósulása esetén	Várható hatások a Konceptió céljainak meg nem valósulása esetén
A tervben szereplő javaslatok társadalmi szempontú elemzése		
Népesség területi elhelyezkedése (életmód, társadalmi mobilitás)	A Konceptió alapvető célja, amely több stratégiai célt és számos részcélt is áthat a megye népességmegtartó képességének erősítése, a periférikus térségekben élők számára olyan életfeltételek megteremtése, amely hosszú távon is vonzó élettéré teszi a megyét. Ennek részeként a munkahelyteremtés, a gazdaságfejlesztés, az ellátó intézményrendszer fejlesztése, a közlekedési kapcsolatok elérhetőségi viszonyok javítása a megye	A célokban foglaltak elmaradása esetén tovább folytatódnak a kedvezőtlen tendenciák, a népesség elvándorlása a külső és belső perifériákról, csökken a lakosság esélye az életmód váltásra.

	népességének életmódját, mobilitását befolyásolja kedvező irányba.	
Foglalkoztatás és foglalkoztatás szerkezet	A célok többsége a foglalkoztatás javulását eredményezi kiváltképp a gazdaságfejlesztés, a vidéki térségek megújítása, a kreatív társadalom stratégiai célokban foglaltak végigvitelével. A Gazdasági növekedés stratégiai cél direkt a foglalkoztatás növelését előíró részcélokat is megfogalmaz.	A célok meg nem valósulása esetén az egykori nehézipari központok (Várpalota, Ajka) és elsősorban a rurális perifériák foglalkoztatási helyzete nem javul számottevően, tartós ingázással és elvándorlással kell számolni a jövőben is.
Szabadidő eltöltés	A megye turizmusfejlesztési céljainak megvalósulása a lakosság rekreációs lehetőségeit is növelik. Az idegenforgalmi szezon meghosszabbítása, a célul kitűzött fejlesztések a kínálatbővítésben újabb helyszínek bekapcsolásában hatékonyan segítik elő a szabadidő eltöltés lehetőségeinek bővülését is. De hasonlóan kedvező hatása lesz a természeti erőforrások - mint pl. az erdők vagy vizek - megőrzésének is.	A célok korlátozott megvalósulása vagy elmaradásuk a negatív hatásokkal nem jár, csupán a kínálatbővítés pozitív hozadéka marad el.
Népesség életminősége és egészségi állapota	A Kon koncepció stratégiai célja az „Egészséges társadalom megteremtése,...”. A célkitűzésben foglaltak következetes végigvitele a lakosság egészségi állapotára kedvezően hat. A Kon koncepció valamennyi célkitűzése összességében a megyében élők életminőségének javulását szolgálja közvetlenül vagy közvetett módon.	A Kon koncepció céljainak, azok közül is az „Egészséges társadalom megteremtése” célban foglaltak elmaradása vagy csak részleges megvalósulása konzerválja a megye lakossága – helyzetértékelésben részletesen feltárt – egészségügyi ellátási helyzetét, egészségi állapotát.
Társadalom biztonságérzete, veszélyeztetettsége	A társadalom veszélyeztetettsége szempontjából a Kon koncepció célkitűzései elsősorban közvetett módon ítélték meg. A gazdaságfejlesztés terén a környezetipar, és általában a nem szennyező iparágak élveznek prioritást. A Kon koncepció nem támogat a biztonságérzetet negatívan befolyásoló célokat.	A célokban foglaltak elmaradása sem okozná a veszélyeztetettség növekedését.
Népességmegtartó képesség	A vidék élhetőségének és életképességének fokozása, vagy az élet- és lakókörülmények fejlesztése a települések élhetőségének javításával stratégiai célok rész céljai együttesen segítik elő a vidék, illetve a várostérségekben élők helyben boldogulását, ezáltal fokozva a megye térségeiben a népességmegtartóképességet.	A célokhoz rendelt intézkedési javaslatok együttesen hozhatják meg a kívánt eredményt. Minél nagyobb részben valósulnak meg, az eredményességük is annál inkább mérhetővé válik.

<p>Esélyegyenlőség, esélyteremtés, társadalmi felzárkózás</p>	<p>A kreatív, tudásalapú társadalom, korszerű gyakorlati tudás biztosítása, valamint a közösségi megújulás, értéktudatos és szolidáris társadalom kialakítása stratégiai célok a munkaerőpiaci, oktatás-képzési, szociális téren is az esélyteremtés lehetőségét teremtik meg. A célok megvalósulása elősegíti a megye perifériáin élő hátrányos helyzetű népesség társadalmi felzárkózását.</p>	<p>A Konceptió több rész célja is kitér a felzárkóztatás különböző formáinak támogatására. Ezek elmaradása esetén a megyén belül meglévő hátrányos helyzetű térségek, illetve társadalmi csoportok leszakadása a megye és az ország előnyösebb helyzetben lévő dinamikus térségeihez mérten, tovább fokozódhat.</p>
<p>Helyi kultúra fejlődése</p>	<p>Az értéktudatos és szolidáris társadalom kialakítása stratégiai cél a kultúra fejlesztésével külön is foglalkozik. A koncepció számos aspektusban tartalmazza a kultúra fejlesztésének szerepét, így a vidékies térségek megújításában, a turizmus részeként, vagy az Európa Kulturális Főváros program támogatása útján is.</p>	<p>A kultúra fejlesztésének lassulása vagy esetleges elmaradása közvetett kárként jelentkezhet, aminek káros hatásai akár évek, évtizedek múltán válnak érezhetővé.</p>
<p>A tervben szereplő javaslatok gazdasági szempontú elemzése</p>		
<p>Térszerkezet (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai)</p>	<p>Külön fejezetben kerültek összefoglalásra a megyei területhasználat kívánatos irányait meghatározó célok, amelyek a figyelembe veszik a Konceptió területi kihatású egyéb céljait, és amelyek irányt szabnak a megyei területrendezési terv módosítása számára is. A megye elérni kívánt térstruktúráját stratégiai cél kereteiben rögzíti a Konceptió. Olyan térszerkezet illetve területfelhasználás kialakítását rögzíti a Konceptió, amely fenntartható hosszú távon, és elősegíti a Konceptió egyéb céljainak elérését.</p>	<p>A célok elmaradása vagy csak részbeni megvalósulása a megye meglévő térszerkezeti hiányosságainak és problémáinak öröklődését hozza maga után, melynek következtében a megye átjárhatósága, árnyékterületeinek helyzetbe hozása, a külső kapcsolatrendszer erősödése egyaránt elmaradhat.</p>
<p>Településrendszer</p>	<p>A Konceptió az integrált térségfejlesztés szemléletét követve a várostérségek fejlesztésére helyezi a hangsúlyt. A térségközpontok és a velük szervesen együttműködő vidéki térségek együttes fejlesztése biztosítja a megye településrendszere kiegyensúlyozott fejlődését.</p>	<p>A stratégiai cél elmaradása hozzájárulhat a települések és a megye egyes térségei közötti versenyhelyzet kiéleződéséhez, a hátrányos helyzetű térségek lemaradásához és a lemaradók valamint az élenjárók közötti különbségek növekedéséhez, ami az ott élők életkilátásait is nagyban befolyásolja.</p>
<p>Természeti erőforrások (a kiaknázás lehetőségei és korlátai)</p>	<p>A térszerkezetfejlesztésre, de különösen a zöld és kék infrastruktúrák fejlesztésére fókuszáló stratégiai célok számba veszik a megye természeti erőforrásait, és meghatározzák az azok fenntartható használatának céljait az erdők, a vizek, a termőföldek, stb. vonatkozásában. A cél hozzájárul a megye erőforrásainak megőrzéséhez és a megye fejlődésének szolgálatába állításához.</p>	<p>Amennyiben a stratégiai cél nem, vagy csak részben valósul meg, fennáll ezen erőforrások túlhasználata, degradálódásának veszélye.</p>

<p>Az ipar, kereskedelem térbeli szerkezete</p>	<p>A területfejlesztési koncepció Gazdasági növekedés stratégiai célja határozza meg a megye gazdaságának fejlesztését szolgáló specifikus célkitűzéseket. A cél a helyzetfeltárásban értékelt adottságok és tendenciák figyelembe vételével meghatározza a gazdasági fejlesztés megyei csomópontjait és célterületeit. A térszerkezetfejlesztés stratégiai cél területileg is meghatározza a megye különböző térségtípusait, megyén belüli és megyehatáron túli együttműködésre javasolt térségeit.</p>	<p>Az említett célok nem teljesülése esetén az ipar térbeli szerkezetében megmaradnak a tapasztalt aránytalanságok.</p>
<p>Mezőgazdaság</p>	<p>A mezőgazdálkodás feltételeinek javítását és a mezőgazdasági termelés hatékonyabbá tételét, a jövedelemtermelő képesség növekedését két stratégiai célkitűzés, a térségi potenciálokra alapozott térszerkezet és a vidékies térségek értékalapú megújítása szolgálja. A célok megvalósítása a megye mezőgazdaságának megújulását, gazdasági súlyának legalább megőrzését, de a jó adottságú térségekben növelését biztosítja. Az önfoglalkoztatás arányának növekedése a mezőgazdaságban a megye munkanélküliségi helyzetén is javít.</p>	<p>A célokban foglaltak elmaradása azt eredményezi, hogy a megye rurális térségeinek csökken az esélye a gazdasági megújulásra, az önfoglalkoztatás lehetőségei beszűkülnek. A megye tradicionális mezőgazdasági ágazatainak visszaesése konzerválódik.</p>
<p>Erdőgazdálkodás</p>	<p>A Konceptió célul tűzi ki a természeti, táji erőforrások megőrzését, és azok fenntartható használatát. Ez a stratégiai célkitűzés, továbbá a megye faipari hagyományainak megtartása illetve újraélesztése az erdők megőrzését és a korszerű erdőgazdálkodás hosszú távú biztosítását teszi lehetővé.</p>	<p>Amennyiben ezek a célok nem lesznek elérhetők, úgy a megye erdőinek állapotában felerősödnek a negatív tendenciák mind mennyiségi, mind minőségi vonatkozásban.</p>
<p>Idegenforgalom</p>	<p>Veszprém megye idegenforgalmi potenciál tekintetében az ország legjobb adottságú megyéi közé tartozik. erre építve számos célkitűzés segíti elő az idegenforgalom feltételeinek javítását, kiemelten kezelve nem csak a Balatont, hanem a Bakonyt, ahol a falusi, kerékpáros, lovas turizmus, és a borvidékeket, ahol a borturizmus, továbbá speciális adottságként a vallási, sport és gyógyturizmust is.</p>	<p>A vonatkozó célok megvalósulása a turizmus mai – nem minden esetben tőkeerős, kereslet-kínálat területi feltételeinek összehangolatlansága, erős szezonális problémái – állapotainak rögzülését vetítik előre.</p>
<p>Vízgazdálkodás</p>	<p>A Konceptió a természeti erőforrások megőrzését az 5. számú speciális célkitűzésben foglaltakkal kívánja elérni. Ennek részét képezi a megye vízkészleteinek védelme is. A célkitűzés egyaránt magába foglalja a Balaton és vízrendszere, valamint a megye karsztvízkészleteinek megóvását, emellett a takarékos vízhasználatot és a</p>	<p>A vízkészletek védelme a megyei területfejlesztési koncepció sarkalatos kérdése, mivel a megye egyik legfőbb potenciálja a Balaton, illetve a felszín alatt tárolt karsztvízkészlet. A célokban foglaltak elmaradása ezt az értéket veszélyeztetné.</p>

	keletkező szennyvizek megfelelő kezelését.	
A térség versenyképessége	A Konceptió átfogó jövőképe: „Vonzó, élhető és versenyképes térség kialakítása”. A megye stratégiai célkitűzései ennek az elérését szolgálják. A versenyképesség a megye fejlesztésének fő célja.	Az egyes stratégiai célok illetve azok alá rendelt részcélok teljesülésének esetleges elmaradása egy-egy részterület versenyképességének romlását jelentenék.
Foglalkoztatás	A foglalkoztatási szint javítása pozitív társadalmi és gazdasági hatású, mert hozzájárul a térségek népességmegtartó és népességvonzó képességének erősítéséhez, a jobb megélhetéshez. A megye húzóágazatainak fejlesztése a teljes körű foglalkoztatás irányába ható cél, amit az alternatív foglalkoztatási formák egészíthetnek ki. A térségi és a helyi potenciálok fenntartható kihasználását segítő valamennyi elem - a helyben való megélhetés lehetőségei gazdagításával - kiemelkedő társadalmi jelentőséggel bír.	A foglalkoztatás bővítésének közvetlen káros hatása nem mutatható ki. Azonban az intézkedések elmaradásának kedvezőtlen hatásai kézzel foghatóak a növekvő munkanélküliség, a családok megélhetési viszonyainak leromlása formájában.
Műszaki infrastruktúra-hálózat	A megye egyik speciális célkitűzése „A mobilitás támogatása, az elérhetőség javítása, a közlekedés fejlesztése”. E célkitűzés elérését a Konceptió a funkcionális központok elérhetőségének javításával, a az utazási idő csökkentésével, a közúthálózat fejlesztésével, a kapcsolati hiányok pótlásával, a közösségi közlekedés fejlesztésével tervezi. A megye térszerkezetének fejlesztését a 6. célkitűzés foglalja magában, amely a fő infrastruktúra rendszerek fejlesztését határozza meg. Ezeket bontja tovább a 9. célkitűzés.	Ezeknek a céloknak a nem teljesülése konzerválná a megye belső és külső perifériáinak kiszorulását a megye vérkeringéséből, ezáltal leszakadásuk folytatódik.
Energiaellátás	A megye energiaellátási igényei biztosítottak, mind a megye gazdasága, mind a lakosság tekintetében. Számottevő fejlesztések a nagyrendszerek terén nem szükséges, ilyeneket a koncepció sem irányoz elő. A hangsúly az energiahatékonyságon, az energiatudatosságon és a megújuló energiaforrások arányának növelésén van.	Az energiatudatosság céljaiban rögzítettek elmaradása a megye környezetminőségének romlásához vezethet.

9. A koncepció módosítás érvényesülése során fellépő, a társadalomra és a gazdaságra káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó javaslatok és egyéb intézkedések

A Területfejlesztési Konceptió módosítása azzal a céllal készült, hogy a fenntarthatóság elve érvényesüljön, továbbá a megye élhetőségének javítása, a megélhetés, a munkabajárás, a szabadidőeltöltés és a lakhatás számára a megye kedvező feltételeket biztosítson lakói számára. A

módosított területfejlesztési koncepció nem tartalmaz olyan célt, amely a társadalomra és a gazdaságra káros hatással lenne, alapvető cél a versenyképes, adottságait optimálisan hasznosító dinamikus gazdasággal, fenntartható térszerkezettel rendelkező megye, amely kedvező és javuló életminőséget biztosít polgárai számára.

10. Javaslat olyan társadalmi és gazdasági szempontú előírásokra, feltételekre, amelyeket a területfejlesztési koncepció által befolyásolt más terveknel figyelembe kell venni

A módosított területfejlesztési koncepció átfogó és stratégiai céljai érvényesítése elsősorban a megye településeinek helyi, illetve térségi szintű fejlesztési dokumentumaiban történik meg. A településfejlesztési koncepciók, integrált településfejlesztési stratégiák és indirekt módon a településrendezési eszközök készítése során, továbbá várostérségekre, járásokra, területfejlesztési társulások területére készül különböző célú fejlesztési típusú dokumentumok készítése során. A megyei szinten készülő különböző ágazati koncepciók számára is figyelembe veendő a területfejlesztési koncepció által meghatározott átfogó és stratégiai célok, prioritások. A területfejlesztési koncepció előírásokat nem fogalmaz meg, de a benne foglalt szempontrendszer érvényesítésére ösztönzi a megye települési önkormányzati, gazdasági és civil szférájának szereplőit.

11. Összefoglalás

A koncepció módosításban meghatározott megyei jövőkép: „A Dunántúl szívében fekvő, ezerarcú természeti környezettel rendelkező, tradícióit gondoskodva őrző Veszprém megye egészséges társadalmának alkotó munkaerejével, tudásával, innovációra való nyitottságával, feltörekvő gazdaságával vonzó, élhető és versenyképes térség. Olyan terület, ahol jó és biztonságos az élet, kulturált a társadalom, megvalósul a kiemelkedő táji-, természeti és az emberi erőforrások fenntartható használata. Javul a környezet minősége, a helyi társadalom rétegei széleskörű együttműködésének is köszönhetően erősödik a közösség megtartó ereje és az indokolatlan térbeli és társadalmi egyenlőtlenségek mérséklődnek.” A területfejlesztési koncepció e jövőkép elérése érdekében 3 átfogó, és ezek részeként összesen 8 stratégiai célt tűz ki. Mindezt országos összefüggésrendszerbe helyezi azáltal, hogy a Nemzeti Fejlesztés 2030 dokumentumban meghatározott országos és Veszprém megye esetében releváns célokat is magában foglalja.

A koncepció módosítás célrendszere jól reflektál a Megalapozó Vizsgálatban és a helyzetértékelésben feltárt egyes problémák megválaszolására. A területfejlesztési koncepció 3 átfogó célja közül kettő közvetlenül, 1 pedig indirekten tartalmaz társadalmi és gazdasági fókuszú célokat. A stratégiai célok számos olyan konkrét beavatkozást határoznak meg, amelyek a kitűzött megyei jövőkép elérését elősegítve kedvező társadalmi és gazdasági folyamatokat generálnak.

A módosított területfejlesztési koncepció céljai - *megvalósulásuk esetén* - reális eszközei a megyei koncepcióban felvázolt jövőkép elérésének mind a gazdaságfejlesztés, mind a humánerőforrás-fejlesztés, mind az értékvédelmen alapuló természeti erőforrás gazdálkodás vonatkozásában. A célok megvalósulása nem jár lényegi káros következményekkel sem a gazdasági fejlődés lehetőségére, sem a megye élhetőségére, humánerőforrás fejlesztésére nézve. Amivel számolni kell a célok, illetve részcélokban meghatározottak elmaradása esetén, hogy több, a helyzetértékelésben feltárt kedvezőtlen folyamat akadályozhatja a megye egésze kiegyensúlyozott fejlődését.